

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/462/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813207224
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3813207224.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporkyni: D. S., bytom Y. X/XX, S., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Nám. Legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, právne zastúpený JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, Svidník, o zaplatenie 359,98 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza č. k. 10Ro/104/2013 - 39 zo dňa 16. októbra 2013, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov vedľajšieho účastníka **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ **j e p o v i n n ý** zaplatiť náhradu trov odvolacieho konania vedľajšieho účastníka vo výške 16,34 Eur, advokátovi JUDr. Igorovi Šafrankovi, do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie v súlade s ust. § 96 ods.1 O.s.p., o trovách konania rozhodol s poukazom na ust. § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., keď navrhovateľa zaviazal povinnosťou zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v sume 68,74 Eur, a zároveň rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi prostredníctvom príslušného správcu dane. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že v priebehu konania písomným podaním zo dňa 14.10.2013 vzal navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu podaný návrh celkom späť. Vedľajší účastník si prostredníctvom právneho zástupcu uplatnil v odpore trovy konania v sume 68,74 Eur predstavujúce trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby. V danej súvislosti konštatoval, že späťvzatím návrhu voči odporkyni navrhovateľ zavinil po procesnej stránke zastavenie konania a preto je povinný nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne. Zavinenie na strane navrhovateľa podľa jeho názoru spočívalo v tom, že vzal návrh späť ako reakciu na odpor vedľajšieho účastníka, v ktorom vzniesol námietku premlčania, teda nie pre správanie odporkyne. Za podstatu zavinenia označil sankčnú náhradu nákladov konania, ktoré by v riadnom priebehu nevznikli, uloženú rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil alebo sa mu prihodila náhoda, ktorá ich vyvolala. Ďalej uviedol, že trovy konania, ktoré je navrhovateľ povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi, predstavovali trovy právneho zastúpenia za 2 úkony právnych služieb po 26,56 Eur (prevzatie a príprava právneho zastúpenia, podanie odporu podľa ust. § 14 ods. 1 písm. a/ a b/ Vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v platnom znení), 2 x režijný paušál v sume 7,81 Eur (platný pre rok 2013), čo spolu predstavovalo náhradu v sume 68,74 eur, ktorá bola priznaná v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení.

Proti tomuto uzneseniu, jeho výrokovej časti, ktorou súd prvého stupňa priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Žiadal uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmeniť a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať. Súčasne žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania vo výške 19,33 Eur. Považoval uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti za nesprávne z hľadiska právneho posúdenia. Vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa ust. § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Co/26/2012, ako aj v rozhodnutí sp. zn. 3Cob/259/2011, ktorý v obdobných prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Ako vyplýva z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z., cieľom novelizácie Občianskeho súdneho poriadku bolo posilniť ochranu spotrebiteľa v sporoch vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv a umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby, najmä združenia na ochranu spotrebiteľov. Mal za to, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne aj personálne vybavené a odborne kompetentné. Z vlastných skúseností mal vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie návrhu na začatie konania s prílohami a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Navyše vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Rovnaký právny názor vyjadril aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 6Co/141/2012. Zároveň poukázal na to, že uvedenú činnosť by malo byť schopné účelne zabezpečiť aj samotné združenie. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzujem dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 17Co/91/2012, ako aj Krajský súd v Bratislave v rozhodnutí sp. zn. 9Co/420/2012, v ktorých bolo vyjadrené dôvodné podozrenie, že skutočným cieľom združenia nie je ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa, ale zárobková činnosť právneho zástupcu vedľajšieho účastníka v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. V zmysle uvedeného zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa ust. § 150 O.s.p.. Súd by nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2,3 Ústavy SR, čo vyvodil o.i. z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/03. Odhliadnuc od uvedeného nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností. Uvedené možno podľa jeho názoru aplikovať aj na podania právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, ktoré neobsahujú žiadne skutočnosti, vzťahujúce sa na predmet sporu. Zastával názor, že skutočnosť, že súd účastníkovi právo na náhradu trov konania neprizná, sama o sebe neznamena popretie rovnosti podmienok v konkrétnom súdnom konaní, a ani odňatie procesného práva účastníka na zastúpenie advokátom, pričom na podporu svojej argumentácie spomenul rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/329/2012, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13CoE/218/2012, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/98/2012, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/188/2012, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/28/2012, rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/346/2012 a ďalšie. Vo veci zároveň podľa jeho názoru nie je možné aplikovať ani ust. § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka mal z týchto dôvodov za nadbytočné, účelové a nehospodárne. Ďalej uviedol, že v danom prípade by bola na mieste aj aplikácia ust. § 150 ods. 2 O.s.p., keďže s prihliadnutím na výšku sumy istiny uplatnenej v návrhu ide o drobný spor, v ktorom trovy právneho zastúpenia vo výške 68,74 Eur sú značne neprimerané výške žalovanej istiny. Nakoľko vedľajší účastník vystupuje v obdobných veciach opakovane s obsahovo jednoduchými podaniami, súd prvého stupňa nemal vedľajšiemu účastníkovi priznať trovy právneho zastúpenia vo výške zjavne neúmernej výške istiny a povahy konania.

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadril vedľajší účastník prostredníctvom svojho právneho zástupcu a navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti potvrdil a navrhovateľa

zaviazal k povinnosti zaplatiť mu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 21,32 EUR. Uviedol, že vedľajší účastník vstúpil legitímne do predmetného spotrebiteľského sporu na stranu odporcu, a to v súlade s § 93 ods. 2,3 O.s.p. Tento postup je zákonný a nepredpokladá súhlas spotrebiteľa, dokonca ani jeho vedomosť o takomto konaní. Svoj vstup do konania vedľajší účastník považoval za opodstatnený, keďže spotrebiteľ bol v predmetnej veci úspešný v dôsledku jeho aktivity, a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania činnosti Združenia, ktorým je ochrana spotrebiteľa, sú trovy konania, náhradu ktorých požadujú, objektívne účelné. Svojím vstupom do konania zároveň vzniesol námietku premlčania a bez jej vznesenia by v danom konaní nemohlo byť zo strany súdu na ňu prihliadané. Je pravdepodobné, že bez vznesenia námietky premlčania by bol odporca vo veci neúspešný. Privítal by prijatie vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá by súdu umožnila prihliadať na premlčanie pohľadávky ex offio v súdnych konaniach proti spotrebiteľom alebo poučiť ich o možnosti premlčanie namietat'. Považoval za svoju povinnosť chrániť spotrebiteľa aj pred premlčanými nárokmi, na základe čoho vznášajú námietku premlčania v každom spore, v ktorom je žalovaný premlčaný nárok. Odmietnutie ich práva na plnú náhradu trov konania by de facto znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov na súdoch. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy, právo účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z nálezov Ústavného súdu SR, napr. II.ÚS 78/03, II.ÚS 31/04, II.ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II.ÚS 122/09. Poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR 5Cdo 71/2010, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/87/2011 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/34/2012. Argumentáciu žalobcu, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, považoval za zjavne účelovú, nelogickú až absurdnú. Na podporu svojej argumentácie ohľadom práva vedľajšieho účastníka na náhradu trov konania zároveň spomenul uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9Co/172/2012 zo dňa 23.08.2012, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/16/2013 zo dňa 21. januára 2013, uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/258/2012 zo dňa 31. júla 2012, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/87/2012 zo dňa 25. apríla 2012, uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4Co/90/2012 zo dňa 19.07.2012 a ďalšie. Zdôraznil, že je pripravený dôsledne presadzovať a chrániť oprávnené záujmy spotrebiteľov aj v súdnych konaniach, a to vystupovať proti dodávateľom na základe princípu "rovnosti zbrani" - možnosť zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátmi, čím žalobca získava rovnocenného partnera v riešení právnych otázok, pretože priemerný spotrebiteľ sa nedokáže náležite brániť a v dôsledku svojej neinformovanosti, prípadne nedostatku prostriedkov na právne zastúpenie, rezignuje. Keďže v danej právnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi, je potrebné podľa jeho názoru použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidlá ich aplikácie. V rámci spotrebiteľského práva pozitívny zásah štátu, ktorý je realizovaný spotrebiteľskou právnou úpravou, kompenzuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Pri ochrane spotrebiteľa musí zohrať úlohu aj súdna moc aplikačnou praxou, a to aj v otázke rozhodovania o trovách konania subjektov, ktoré vystupujú na ochranu spotrebiteľa.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa trov vedľajšieho účastníka je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v návaznosti na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd poukazuje na vecne správne odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

Uznesenie súdu prvého stupňa v časti, v ktorej bolo rozhodnuté o zastavení konania a vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi odvolaním napadnuté nebolo, preto v tejto časti je rozhodnutie súdu prvého stupňa právoplatné a rozhodovaním odvolacieho súdu nedotknuté.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa pôvodne vyhovel návrhu navrhovateľa vydaním platobného rozkazu č.k. 10Ro/104/2013 zo dňa 19.04.2013, ktorý sa odporkyňi nepodarilo doručiť do vlastných rúk na prvý pokus. Pred doručením predmetného platobného rozkazu odporkyňi oznámil vedľajší účastník z vlastnej iniciatívy svoj vstup do konania na stranu odporkyne a po doručení platobného rozkazu proti nemu podal v zákonnej lehote odpor, v ktorom vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku. Preto žiadal návrh v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania. V návaznosti na uvedené vzal navrhovateľ návrh na začatie konania v celom rozsahu späť bez uvedenia bližšieho odôvodnenia.

Náhrada trov sporového konania je ovplyvnená zásadou úspechu vo veci a zásadou zavinenia. Zmyslom zásady zavinenia, o ktorú ide v tomto prípade, je sankčná náhrada trov konania, ktoré by za iných okolností nevznikli.

Preto sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, ktorý pri rozhodovaní o trovách konania dôsledne postupoval podľa ust. § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. s tým, že vedľajší účastník si trovy konania uplatnil riadne a včas. Účelné trovy vedľajšieho účastníka v konaní pred súdom prvého stupňa aj podľa názoru odvolacieho súdu vznikli titulom právneho zastúpenia s tým, že súd prvého stupňa správne pri určení výšky trov právneho zastúpenia patriacich vedľajšiemu účastníkovi postupoval podľa príslušných ustanovení vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Odmena bola vyčíslená riadne a včas, a preto sa v tejto časti odvolací súd stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa tak ako to predpokladá ust. § 219 ods. 2 O.s.p..

Odvolací súd sa teda v danom prípade nestotožnil s námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní, že trovy konania vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Pokiaľ ide o namietanú účelnosť trov konania, odvolací súd sa nestotožňuje s tvrdením navrhovateľa, že vedľajší účastník sa vo svojich podaniach opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu, čo by malo viesť k záveru o ich neúčelnosti a následnému nepriznaniu ich náhrady. Pokiaľ aj vedľajší účastník vo svojej argumentácii používa argumenty vychádzajúce zo súdnej praxe, Občiansky súdny poriadok takýto spôsob obrany nevylučuje. Nemožno prehliadnuť, že aj navrhovateľ v obdobných právnych veciach na uplatnenie svojho práva používa rovnakú (takmer totožnú) argumentáciu, čo je odvolaciemu súdu známe z úradnej činnosti. Okrem uvedeného samotnú účelnosť trov je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné posudzovať predovšetkým vo väzbe na výsledok sporového konania, ktoré pre odporkyňu po intervencii vedľajšieho účastníka a následnom späťvzatí návrhu navrhovateľom dopadlo v konečnom dôsledku úspešne.

Odvolací súd konštatuje, že nepriznanie trov vedľajšiemu účastníkovi by tak, ako správne konštatoval vedľajší účastník vo svojom odvolaní, znamenalo porušenie princípu rovnosti zbraní v občianskom súdnom konaní. Pokiaľ je prípustné, aby samotný navrhovateľ bol právne zastúpený v konaní, ktoré podľa jeho názoru nespĺňa znaky právne zložitejšieho prípadu, a v prípade svojho procesného úspechu, prípadne zastavenia konania zavineného odporkyňou, mu bola priznaná náhrada trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, môže si aj vedľajší účastník na strane odporkyne vychádzajúc z ust. § 93 ods. 4 O.s.p. zvoliť právneho zástupcu, ktorý ho bude v konaní zastupovať a ktorému pri splnení zákonných predpokladov rovnako prislúcha právo na náhradu trov právneho zastúpenia, ak tu nie sú iné okolnosti hodné osobitného zreteľa, pričom takéto iné okolnosti v prejednávanej veci odvolacím súdom zistené neboli.

V prejednávanej veci odvolací súd zároveň nevidí priestor na aplikáciu ust. § 150 ods. 2 O.s.p. tak, ako to v závere odvolania navrhol navrhovateľ, keď v danom prípade nepovažuje pomer medzi sumou uplatnenej pohľadávky a výškou náhrady trov konania za neprimeraný. Z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z.z., ktorý s účinnosťou od 15.10.2008 do Občianskeho súdneho poriadku doplnil druhý odsek ust. § 150, vyplýva, že uplatnenie moderačného práva súdu v zmysle tohto ustanovenia prichádza do úvahy spravidla v prípadoch, v ktorých trovy konania predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka, v čo v prejednávanej veci zjavne splnené nie je.

Pokiaľ niektoré odvolacie súdy rozhodujú iným spôsobom, takýmto rozhodovaním iných odvolacích súdov v prejednávanej veci Krajský súd v Trenčíne viazaný nie je.

Preto bolo uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka v súlade s ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdené.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., kedy vedľajšiemu účastníkovi, ktorý bol v odvolacom konaní procesne úspešný a trovy odvolacieho konania si riadne uplatnil, bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania voči neúspešnému navrhovateľovi vo výške 16,34 Eur, a to za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 08.04.2014 podľa ust. § 13a ods. 2 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny, t. j. vo výške 8,30 Eur (v danom prípade odvolanie bolo podané len proti výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka, teda rozhodujúca je suma, ktorú žiadal ako nárok uplatňovaný v odvolaní, a to trovy konania v celkovej výške 68,74 Eur), k tomu príslušný režijný paušál vo výške 8,04 Eur podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.